# Aktuell klassificering av inhemska tvåvingar (Diptera), med svenska namn på familjerna

HUGO ANDERSSON

Andersson, H.: Aktuell klassificering av inhemska tvåvingar (Diptera), med svenska namn på familjerna. [Modern classification of Swedish Diptera, with common names in Swedish for the native families.] – Ent. Tidskr. 112: 49–52. Umeå, Sweden 1991. ISSN 0013-886x.

A modern classification of Swedish Diptera is presented down to the family-level, based on recently published manuals and catalogues. A total of 111 familes are listed in 31 superfamilies. Canacidae is included as it is represented in Denmark. All other families belong to the Swedish fauna. To each family is applied a common name in Swedish, and 36 names are here presented for the first time.

*H. Andersson, Swedish Museum of Natural History, c/o Department of Zoology, University of Lund, S-223 62 Lund, Sweden.*

Då det framförts önskemål om en lista över de inhemska tvåvinge-familjerna med svenska namn, har jag sammanställt följande, trots att jag är principiellt emot ett urskillningslöst framställande av svenska namn på alla småkryp. Man skall inte belasta vårt vetande med onödiga namn.

Storsystematiken följer McAlpine et al. (1981) och kategoritillhörigheten Soós & Papp (1984-1989). Myggorna indelas i 11 och flugorna i 20 överfamiljer. Totalt behandlas 111 familjer, varav endast Canacidae ej påträffats i Sverige, men dock i Danmark.

Familjer markerade med stjärna (*) behandlas ofta som underfamiljer till närmast föregående ej stjärnförsedda familj. Familjer, som inkluderats i annan familj, behandlas ofta som egna, fristående familjer. Namnen på överfamiljerna har satts med fet stil. Myggorna omfattar endast en underordning, medan flugorna, Brachycera, indelas i två underordningar.

Befintliga svenska namn har hämtats främst från: Tullgren & Wahlgren (1920-1922), Tullgren (1930), Anthon (1982) samt Chinery (1976, 1988).

## Underordning Nematocera, myggor

**Tipuloidea**

1. *Tipulidae*, storharkrankar.
2. *Cylindrotomidae**, mellanharkrankar.
3. *Limoniidae** (syn: Limnobiidae), småharkrankar.

**Pachyneuroidea**

4. *Pachyneuridae*, tjockribbsmyggor.

**Sciaroidea**

5. *Mycetophilidae* (syn: Fungivoridae), svampmyggor.
6. *Bolitophilidae**, smalbensmyggor.
7. *Ditomyiidae**, hårvingsmyggor.
8. *Keroplatidae** (syn: Ceroplatidae, Zelmiridae), platthornsmyggor.
9. *Macroceridae**, långhornsmyggor.
10. *Diadocidiidae**, slemrörsmyggor.
11. *Mycetobiidae**, savmyggor (förs ofta till Anisopodidae).
12. *Sciaridae* (syn: Lycoriidae), sorgmyggor.
13. *Cecidomyiidae* (syn: Itonididae) (inkl. Heteropezidae, Lestremiidae, Porrichondylidae), gallmyggor.

**Psychodoidea**

14. *Psychodidae*, fjärilsmyggor.

**Ptychopteroidea**

15. *Ptychopteridae* (syn: Liriopidae), glansmyggor.

**Trichoceroidea**

16. *Trichoceridae* (syn: Petauristidae), vintermyggor.

**Anisopodoidea**

17. *Anisopodidae* (syn: Rhyphidae, Phryneidae), fönstermyggor.

**Bibionoidea**

18. *Bibionidae*, hårmyggor.
19. *Pleciidae*, markmyggor.

**Scatopsoidea**

20. *Scatopsidae*, dyngmyggor.
21. *Synneuridae*, samribbsmyggor.
22. *Canthyloscelidae* (syn: Corynoscelidae, Hyperoscelididae), reliktmyggor.

**Culicoidea**
23. *Dixidae*, U-myggor.
24. *Chaoboridae* (syn: Corethridae), tofsmyggor.
25. *Culicidae*, stickmyggor.

**Chironomoidea**
26. *Thaumaleidae*, mätarmyggor.
27. *Simuliidae* (syn: Melusinidae), knott.
28. *Ceratopogonidae* (syn: Helidae), svidknott.
29. *Chironomidae* (syn: Tendepedidae), fjädermyggor.

## Underordning Orthorrhapha, lägre flugor

GRUPP HOMEODACTYLA

**Tabanoidea**
30. *Tabanidae*, bromsar.
31. *Athericidae*, bäckflugor.
32. *Rhagionidae*, snäppflugor.

**Stratiomyoidea**
33. *Xylophagidae* (syn: Erinnidae), vedflugor.
34. *Coenomyiidae**, stinkflugor.
35. *Xylomyidae* (syn: Solvidae), lövträdsflugor.
36. *Stratiomyidae*, vapenflugor.

GRUPP HETERODACTYLA

**Asiloidea**
37. *Therevidae*, stilettflugor.
38. *Scenopinidae* (syn: Omphralidae), fönsterflugor.
39. *Asilidae* (inkl. Leptogastridae), rovflugor.

**Bombylioidea**
40. *Acroceridae* (syn: Cyrtidae, Oncodidae), kulflugor.
41. *Bombyliidae*, svävflugor.

**Empidoidea**
42. *Empididae*, dansflugor.
43. *Atelestidae**, dvärgdansflugor.
44. *Microphoridae**, smådansflugor.
45. *Hybotidae**, puckeldansflugor.
46. *Dolichopodidae*, styltflugor.

## Underordning Cyclorrhapha, högre flugor

GRUPP ASCHIZA, helhuvudflugor.

**Lonchopteroidea**
47. *Lonchopteridae* (syn: Musidoridae), spjutvingeflugor.

**Platypezoidea**
48. *Platypezidae* (syn: Clythiidae) (inkl. Opetiidae[1]), svampflugor.
49. *Phoridae*, puckelflugor.

**Syrphoidea**
50. *Syrphidae*, blomflugor.
51. *Pipunculidae* (syn: Dorylaidae), ögonflugor.

GRUPP SCHIZOPHORA, pannblåsflugor.

**Conopoidea**
52. *Conopidae*, stekelflugor.

**Nerioidea**
53. *Pseudopomyzidae*, reliktflugor.
54. *Micropezidae* (syn: Tylidae), skridflugor.
55. *Megamerinidae*, barkflugor.

**Diopsoidea**
56. *Tanypezidae*, långbensflugor.
57. *Strongylophthalmyiidae*, bastflugor.
58. *Psilidae*, rotflugor.

**Tephritoidea**
59. *Lonchaeidae*, stjärtflugor.
60. *Otitidae* (syn: Ortalidae), fläckflugor.
61. *Ulidiidae**, metallflugor.
62. *Platystomatidae* (syn: Platystomidae), bredmunsflugor.
63. *Tephritidae* (syn: Trypetidae), borrflugor.
64. *Pallopteridae* (inkl. Eurygnatyhomyiidae), prickflugor.
65. *Piophilidae*, ostflugor.
66. *Neottiophilidae*, draculaflugor.
67. *Chiropteromyzidae*, boflugor.

**Opomyzoidea**
68. *Clusiidae* (syn: Clusiodidae, Hetroneuridae), träflugor.
69. *Acartophthalmidae*, lövbuskflugor.
70. *Odiniidae*, tickflugor.
71. *Agromyzidae*, minerarflugor.
72. *Opomyzidae* (syn: Geomyzidae), gräsflugor.
73. *Anthomyzidae*, sumpflugor.
74. *Aulacigastridae*, almsavflugor.
75. *Periscelididae* (syn: Periscelidae), savflugor.
76. *Stenomicridae*, dvärgflugor.
77. *Asteiidae*, smalvingeflugor.
78. *Milichiidae* (syn: Phyllomyzidae), sprickflugor.
79. *Carnidae*, kadaverflugor.
80. *Braulidae*, bilöss.

**Sciomyzoidea**
81. *Coelopidae* (syn: Phycodromidae), tångflugor.
82. *Dryomyzidae*, buskflugor.
83. *Helcomyzidae*, brunalgsflugor.
84. *Sciomyzidae* (syn: Tetanoceridae) (inkl. Phaeomyiidae), kärrflugor.
85. *Sepsidae* (syn: Sepsididae), svängflugor.

**Sphaeroceroidea**
86. *Heleomyzidae* (syn: Helomyzidae) (inkl. Borboropsidae, Heteromyzidae), myllflugor.

[1] Ufam Opetiinae betraktas numera ibland som egen familj. Vissa karaktärer tyder på släktskap med Empidoidea bland de lägre flugorna (Disney 1987). Gruppens placering är osäker.

87. *Trixoscelididae* (syn: Trichoscelidae), hedflugor.
88. *Chyromyidae* (syn: Chiromyiidae), gulflugor.
89. *Sphaeroceridae* (syn: Borboridae, Cypselidae), hoppflugor.

**Lauxanioidea**
90. *Lauxaniidae* (syn: Sapromyzidae), lövflugor.
91. *Chamaemyiidae* (syn: Ochthiphilidae), markflugor.

**Ephydroidea**
92. *Drosophilidae*, daggflugor.
93. *Diastatidae* (inkl. Campichoetidae), sumpskogsflugor.
94. *Camillidae*, gnagarflugor.
95. *Ephydridae*, vattenflugor.
96. *Chloropidae* (syn: Oscinidae), fritflugor.
97. *Tethinidae*, dynflugor.
98. *Canacidae* (syn: Canaceidae), havsstrandsflugor.

**Muscoidea**
99. *Scathophagidae* (syn: Scatomyzidae, Scopeumatidae, Cordyluridae), kolvflugor.
100. *Anthomyiidae*, blomsterflugor.
101. *Muscidae*, egentliga flugor.
102. *Fanniidae*, takdansflugor.

**Hippoboscoidea**
103. *Hippoboscidae*, lusflugor.
104. *Nycteribiidae*, fladdermusflugor.

**Oestroidea**
105. *Calliphoridae*, spyflugor.
106. *Oestridae*, nässtyng.
107. *Gasterophilidae* (syn: Gastrophilidae), häststyng.
108. *Hypodermatidae*, hudstyng.
109. *Sarcophagidae*, köttflugor.
110. *Rhinophoridae*, gråsuggeflugor.
111. *Tachinidae* (syn: Larvaevoridae), parasitflugor.

## Förklaringar till nybildade namn

*Tjockribbsmyggor*. Närmast en översättning av det latinska namnet, ribborna är också ovanligt väl markerade.

*Smalbensmyggor*. En svamplevande familj med särskilt långa och smala ben.

*Hårvingsmyggor*. Myggor med hårig vingmembran vars larver lever i svamp och blöt, rutten ved.

*Platthornsmyggor*. Några av de mest typiska släktena har påfallande breda, platta antenner.

*Slemrörsmyggor*. Larverna lever i slemrör i murken ved och i rishögar.

*Savmyggor*. Myggor som uppges utvecklas bl a i savande trädsår och i jäsande sav.

*Markmyggor*. Myggor med hos hanen förkrymta vingar och som håller till på marken i skogar och busksnår.

*Samribbsmyggor*. Närmast en översättning av det latinska namnet, som syftar på att R1 och R2-3 smälter ihop på ett ställe.

*Reliktmyggor*. En liten familj med få arter utbredda i ett typiskt relikt-mönster: Norden, Östeuropa, östra Sibirien, Japan och västra Nordamerika.

*Bäckflugor*. Larverna utvecklas i rinnande vatten.

*Dvärgdansflugor*. Små flugor, som tidigare tillhört dansflugorna.

*Smådansflugor*. Som föregående.

*Puckeldansflugor*. Många, tyvärr inte alla (Tachydromiinae), med markant ryggpuckel på mellankroppen. Har tidigare tillhört dansflugorna.

*Reliktflugor*. En liten familj med några spridda arter: Europa (1 art), östra Sibirien, Filippinerna, södra Nordamerika, Mellanamerika och norra Sydamerika.

*Barkflugor*. Larverna utvecklas under död bark av lövträd.

*Långbensflugor*. Närmast en översättning av det latinska namnet. Benen är relativt långa och spensliga.

*Bastflugor*. Larverna lär utvecklas i bastskiktet av död lövträdsbark.

*Metallflugor*. Flugorna har en grön, blå eller bronsartad metallglans.

*Draculaflugor*. Larverna utvecklas i fågelbon, där de i omgångar går upp och suger blod på fågelungarna.

*Boflugor*. Larverna utvecklas i fågelbon eller på fladdermössens övernattningsplatser.

*Tickflugor*. Flugorna påträffas framför allt på tickor, vari larverna utvecklas.

*Almsavflugor*. Utvecklas i sav på skadade träd, anses föredra alm.

*Savflugor*. Utvecklas i sav på savande träd.

*Dvärgflugor*. Extremt små flugor.

*Smalvingeflugor*. Smala arter med smala vingar med reducerat ribbsystem.

*Kadaverflugor*. Larverna är saprofager och utvecklas i kadaver, fågelbon, och ansamlingar av ruttnande substrat.

*Brunalgsflugor*. Utvecklas tillsammans med tångflugor i driftränder vid havet.

*Hedflugor*. Förekommmer på torra sand- och grusmarker.

*Gulflugor*. Flertalet arter är klart gula.

*Sumpskogsflugor*. Förekommer i skog och buskmarker, och uppges föredra fuktiga lokaler.

*Gnagarflugor*. Flera arter påträffade i gnagargångar och utanför kaninbon.

*Dynflugor*. Vid havet framför allt på förstrand och fördyn.

*Havsstrandsflugor*. Förekommer vid havsstränder. Ännu ej tagna i Sverige. Närmast förekommande vid Danmarks västkust, där de kallas sköjtefluer därför att de svirrar runt på vattenytan. De har kallats surf-flies på engelska men det dominerande namnet är numera beach-flies.

*Nässtyng*. Namnen på de olika stynggrupperna har varierat betydligt. Efter larvernas utvecklingsplats (näshålor och svalg) föreslås nässtyng för Oestridae s. str. (Oestrinae, Cephenomyiinae).

*Hudstyng*. Efter larvernas viktigaste utvecklingplats, i bulor i huden.

*Gråsuggeflugor*. Parasitiska flugor som utvecklas i gråsuggor.

## Litteratur


Anthon, H. 1982. Myggor och flugor i färg. Stockholm (AWE/Gebers).

Chinery, M. 1976. Nordeuropas insekter. Stockholm (Bonniers).

Chinery, M. 1988. Insekter i Nordeuropa. Stockholm (Bonniers).

Disney, R.H.L. 1987. Evidence that Opetia nigra Meigen (Dipt., Opetiidae) is not a Cyclorrhaphan. – Entomologist's mon. Mag. 123: 47.

McAlpine, J. F. et al. 1981. Manual of Nearctic Diptera. I. – Res. Branch Agric. Canada Monogr. 27: vi + 674 s.

Soós, A. & Papp, L. (red.). 1984–1989. Catalogue of Palaearctic Diptera. Budapest & Amsterdam (Akadémia Kiado & Elsevier Sci. Publ.).

Tullgren, A. 1930. Insekter. – In: Brehm, Djurens liv. Band 13. Uppl. 4. AB Familjeboken.

Tullgren, A. & Wahlgren, E. 1920–1922. Svenska insekter. Stockholm (Norstedts).